

INFORMACJA Z REALIZACJI PROGRAMU USŁUG SPOŁECZNYCH W GMINIE ŁAPY

Luty 2024

Spis treści

Wstęp	3
Nazwa i cel programu	3
Katalog usług społecznych	4
Liczba osób objętych programem	8
Etapy realizacji programu	8
Monitoring realizacji programu	8
Budżet programu oraz źródła finansowania	10
Wykonawcy poszczególnych usług społecznych	11
Podsumowanie	11

WSTĘP

Zachodzące obecnie zmiany w naszym społeczeństwie w zakresie procesów demograficznych, kulturowych, związanych z rodziną, rynkiem pracy czy edukacją i wychowaniem, skłaniają do refleksji nie tylko na temat samych trendów, lecz także prognoz i możliwych działań profilaktycznych, prewencyjnych i pomocowych. Dynamika zmian zjawisk społecznych skutkuje wzrostem zapotrzebowania na organizowanie coraz to większej liczby oferowanych usług społecznych, także przez instytucje publiczne. W związku z tym rosną oczekiwania społeczne w zakresie wprowadzania oferty nowych rodzajów takich usług jak i jakości ich świadczenia.

W okresie od 01.08.2021 roku do 31.10.2023 roku Centrum Usług Społecznych w Łapach realizowało Program Usług Społecznych w Gminie Łapy, który został przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Łapach nr XLI/314/21 z dnia 25.06.2021 r.

Realizacja Programu Usług Społecznych wynika z przeprowadzonej Diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej gminy Łapy w zakresie usług społecznych oraz jej aktualizacji.

I. Nazwa i cel programu

Nazwa Programu: Program Usług Społecznych w Gminie Łapy.

Celem programu usług społecznych było zwiększenie dostępu do zintegrowanych usług społecznych odpowiadających na priorytetowe potrzeby mieszkańców Gminy Łapy, poprzez zapewnienie kompleksowego wsparcia za pomocą usług, których mieszkańcy gminy potrzebują.

Realizacja usług społecznych w gminie przyczyniła się do deinstytucjonalizacji, jednocześnie wzmacniając funkcjonowanie grup kategorialnych, wskazanych w Diagnozie potrzeb i potencjału społeczności lokalnej gminy Łapy w zakresie usług społecznych. Integracja usług społecznych, umożliwiła bardziej efektywne wykorzystanie gminnej infrastruktury usługowej i tym samym skuteczniejsze zaspokajanie potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie określonych usług społecznych oferowanych w odpowiednio sprofilowanych pakietach usług, świadczonych przez różnych usługodawców i dostarczanych w zindywidualizowanej formule.

Program realizowany był w okresie od 01.08.2021 roku do 31.10.2023 roku.

II. Katalog usług społecznych

Centrum Aktywności Społecznej

CAS czynne było 5 dni w tygodniu przez min. 8 godz. dziennie. Pomieszczenia Centrum Aktywności Społecznej były udostępnione dla wszystkich mieszkańców, dla realizacji działań edukacyjno-integracyjnych, aktywizacji, spotkań sąsiedzkich, spotkań obywatelskich i innych. Kadra CAS była także zapleczem doradczo-konsultacyjnym, oraz organizatorem stałych form edukacyjnych, integracyjnych i animacyjnych. osób i grup wymagających wsparcia.

W ramach działalności Centrum Aktywności Społecznej prowadzone były warsztaty, konferencje, dyskusje i pogadanki, na tematy związane z polityką prorodzinną, wspieraniem rodziny, pomocą społeczną, profilaktyką zdrowotną, wspieraniem osób niepełnosprawnych, edukacją publiczną, pobudzaniem aktywności obywatelskiej itp. W ramach Centrum Aktywności Społecznej zostały zrealizowane m-in. takie działania jak: pilates, gra w flagi dla dzieci, zabawy starszych pokoleń, hipoterapia, programowanie. jak rozmawiać z mediami i występować publicznie, piknik dla dzieci, zumba dla dorosłych, „Łapy mówią – warsztaty radiowe”, zajęcia z dźwiękiem, boks rekreacyjny dla mężczyzn i kobiet, „Łap planszówki – spotkania z grami bez prądu w Łapach”, szkoła dla rodziców, gry terenowe, eksperymenty, warsztaty kulinarne z MasterChefem, kabaret dla seniorów, turniej FIFA 2023, warsztaty teatralne, warsztaty dla rodziców nastolatków, warsztaty dla przyszłych rodziców.

Ponadto zrealizowano także:

- Warsztaty metodą Feldenkraisa – metoda edukacyjna, w której poprzez ćwiczenia uzyskuje się świadomość własnego ciała, jego możliwości i ograniczenia oraz wypracowuje się optymalny dla siebie sposób poruszania się, w tej metodzie uwaga skierowana jest na zasoby ciała a nie jego niedomagania.
- Wykłady dla rodziców uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, realizowane przez specjalistów z ETAPu i policjantów z Komisariatu Policji w Łapach przed wywiadówkami szkolnymi: „Jak zapobiegać zachowaniom ryzykownym podejmowanym przez dzieci i młodzież?”. Celem wykładów było dostarczenie rodzicom wiedzy na temat przyczyn zachowań ryzykownych, sposobów zapobiegania tym zachowaniom oraz umiejętności pomocy dziecku eksperymentującemu ze środkami psychoaktywnymi oraz przedstawienie założeń Programu „Fred goes net”.
- Zajęcia informacyjno – edukacyjne dla uczniów szkół podstawowych (klasy 7 i 8) i ponadpodstawowych: „Uzależnienie – jak można go uniknąć” prowadzone przez specjalistów

z ETAPu i policjantów z Komisarjatu Policji w Łapach. Uczniowie zgromadzili wiedzę z zakresu przyczyn sięgania po środki psychoaktywne, mechanizmów, rodzajów i faz uzależnienia, skutków zażywania środków psychoaktywnych i form pomocy. Kształcili umiejętności komunikacji, wyrażania własnego zdania, współpracy, współdziałania. Zajęcia obejmują także tematykę związaną z cyberprzemocą oraz wprowadzenie do Programu „Fred goes net”. Zajęcia miały formę wykładowo-warsztatową, prowadzone metodami aktywnymi („burza mózgów”, scenki, praca w grupach, parach, mini-debata, pantomima).

- Program wczesnej interwencji „Fred goes net” rekomendowany z listy programów Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii. Odbiorcami programu były osoby młode, które eksperymentują z alkoholem, narkotykami i innymi substancjami psychoaktywnymi.

Klub Wolontariusza.

W ramach usługi wolontariusze wykonywali zadania skierowane do osób starszych, dzieci i młodzieży, społeczności lokalnej. W ramach Klubu Wolontariusza powstał banku czasu oraz kręgi wsparcia sąsiedzkiego. Działania te wpłynęły na wzrost poczucia bezpieczeństwa osób wspieranych, co dało możliwość szybkiego reagowania na ich potrzeby (zakupy, zdrowie, towarzyszenie). Klub Wolontariusza pełnił także rolę pośrednika między osobami, instytucjami potrzebującymi wsparcia oraz osobami chcącymi z potrzeby serca pomagać innym. Zakres zadań i czas pracy każdego wolontariusza był ustalony indywidualnie w zależności od jego możliwości czasowych, umiejętności i potrzeb mieszkańców. W ramach KW wokół osób samotnych, wymagających wsparcia identyfikowano i organizowano kręgi wsparcia sąsiedzkiego, które są niezbędnym elementem dla uzupełnienia usług społecznych realizowanych przez CUS. W ramach KW został utworzony bank czasu jako instytucji samopomocowej, która pośredniczy w bezpłatnej wymianie usług pomiędzy jej członkami. Wolontariusze również brali czynny udział w aktywizacji społeczności lokalnych poprzez udział i organizację imprez w środowisku lokalnym.

Akademia Liderów Lokalnych.

Celem działania Akademii Lidera Lokalnego było pobudzanie aktywności obywatelskiej oraz wyposażenie lokalnych liderów w wiedzę i umiejętności nt. działań związanych z zaspakajaniem potrzeb mieszkańców Łap w szczególności osób starszych, niepełnosprawnych, rodzin, w tym dzieci i młodzieży, itp. Organizacja działalności Akademii Lidera miała na celu wyposażyć mieszkańców w wiedzę i umiejętności właściwego wspierania rodzin, w tym dzieci i młodzieży, osób starszych, osób niepełnosprawnych aby ich działania kierowane były w

szczegółności do tych grup.

Udział w Akademii Lidera Lokalnego wzięły osoby, które mają wewnętrzną potrzebę rozwoju oraz wizję działania we współpracy z innymi na rzecz pozytywnych zmian społecznych. Działania ALL ukierunkowane były na przygotowanie kobiet i mężczyzn do bycia autentycznym liderem społecznym w środowisku lokalnym oraz promowanie partycypacji obywatelskiej i edukowanie w temacie rewitalizacji społecznej. W ramach AKLL zostały zrealizowane cykle warsztatów m.in. na temat: jak napisać dobry projekt, techniki angażowania mieszkańców do działania, jak angażować społeczność społeczną, trening interpersonalny, partycypacja społeczna w rewitalizacji – rola lokalnych liderów, inicjatywa lokalna jak napisać dobry projekt, service design usług społecznych – budowanie wizerunku organizacji z uwzględnieniem nowoczesnych metod marketingowych, lider/liderka – inicjatorzy zmian lokalnych, jak prowadzić skuteczne negocjacje, autoprezentacja i publiczne wystąpienia, asertywność czyli komunikacja na wyższym poziomie.

Ponadto ramach AKLL grupy nieformalne mogły ubiegać się o mini granty na realizację inicjatywy lokalnej w wysokości od 1000,00 zł do 3000,00 zł. Zostały zrealizowane takie inicjatywy jak: potańcówka sąsiedzka z Łapach – Szolajdach, kreatywny sposób na nudę, gry dla środowisk, (Nie)pełnosprawni bohaterowie codzienności, tradycje wyciągnięte z szafy – piknik sąsiedzki w Korczakach, festyn rodzinny SP nr 1, aktywne wakacje w Uhowie, festyn rodzinny z okazji dnia dziecka, integracja międzypokoleniowa mieszkańców wsi Płonka Kościelna, razem uczymy się, razem bawimy – piknik w SP nr 2, śladami żołnierzy oddziału kpt. Kazimierza Kamieńskiego „Huzara”, Koń mój przyjaciel- integracja międzypokoleniowa z elementami edukacji historycznej o tradycjach ułańskich, krok po kroku do integracji społecznej osób z Ukrainy, piknik rodzinny w Jedyneźce, rodzina to siła- międzypokoleniowy dzień rodziny, międzypokoleniowe warsztaty bożonarodzeniowe, mikołajkowy turniej Petrusa, co przetrwało z naszych tradycji czyli jak bawili się nasi dziadkowie, zdrowe dziecko – szczęśliwa mama, świąteczne zamieszanie, jedz zdrowo a czas spędzaj na sportowo, wioska Świętego Mikołaja w naszej społeczności, coś dla ciała coś dla ducha – spotkanie integracyjne na mam.

Punkt poradnictwa specjalistycznego.

Celem usługi było zapewnienie mieszkańcom gminy, którzy mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych korzystania z bezpłatnej, profesjonalnej pomocy w postaci specjalistycznego poradnictwa. W punkcie poradnictwa

świadczone głównie poradnictwo psychologiczne oraz terapię uzależnień. Wsparcie otrzymały osoby i rodziny, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.

Zakres poradnictwa ustalany był indywidualnie dla każdej osoby, która skorzystała z oferowanej usługi.

W ramach punktu poradnictwa specjalistycznego skorzystać można była także z usług mobilnej przychodni m.in. spiropus, kardiopus dermopus trychlobus.

Mieszkanie chronione.

Celem uruchomienia usługi mieszkania chronionego było przygotowanie osób do samodzielnego funkcjonowania w środowisku oraz integracja ze społecznością lokalną. W mieszkaniu chronionym zapewnione zostały usługi bytowe oraz nauka, rozwijanie lub utrwalanie samodzielności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia ról społecznych w integracji ze społecznością lokalną, w celu umożliwienia prowadzenia samodzielnego życia.

Mieszkanie chronione przysługuje osobie pełnoletniej, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonej przez jednostkę całodobowej opieki. Z usługi mogą skorzystać w szczególności osoby z zaburzeniami psychicznymi, osoby opuszczającej pieczę zastępczą w rozumieniu przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, zakład dla nieletnich.

Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego

Celem świadczenia tej usługi było wsparcie mieszkańców Gminy Łapy w zakresie najbardziej potrzebnego sprzętu rehabilitacyjnego. Często po opuszczeniu placówki medycznej osoba w krótkim czasie nie jest w stanie zorganizować/ kupić niezbędnego sprzętu np. wózka inwalidzkiego, łóżka specjalistycznego. Dzięki wypożyczalni mieszkańcy mają łatwiejszy dostęp do specjalistycznego sprzętu, który potrzeba jest także w przypadku np. okresowego uszkodzenia narządów ruchu, np. złamanie nogi, gdzie ograniczone poruszanie występuje okresowo i nie warto inwestować w sprzęt, np. kula, czy wózek inwalidzki.

III. Liczba osób objętych programem

NAZWA USŁUGI	PRZEWIDYWANA LICZBA OSÓB OBJĘTA PROGRAMEM	LICZBA OSÓB OBJĘTYCH PROGRAMEM
Centrum Aktywności Społecznej	300	643
Akademia Lidera Lokalnego	50 osób	138
Klub Wolontariusza	40 osób korzystających ze wsparcia KW 20 wolontariuszy KW 10 osób aktywnych w banku czasu	45 osób korzystających ze wsparcia KW 45 wolontariuszy 10 osób aktywnych w banku czasu
Punkt Poradnictwa Specjalistycznego	100 osób	386
Mieszkanie chronione	1 osoba	6
Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego	W zależności od potrzeb	2 (wypożyczalnia uruchomiona w X 2023r)

IV. Etapy realizacji Programu

	Działania	Okres Realizacji
Etap I	Podjęcie uchwały przez Radę Miejską w Łapach o przyjęciu do realizacji Programu Usług Społecznych	25.06.2021 r
Etap II	Realizacja usług zawartych w Programie Usług Społecznych	01.08.2021-31.10.2023
Etap III	Bieżące monitorowanie realizacji usług	01.08.2021-31.10.2023
Etap IV	Wprowadzenie nowej usługi do Programu Usług Społecznych	25.08.2023
Etap V	Przygotowanie informacji o realizacji Programu Usług Społecznych	Listopad 2023-luty 2024

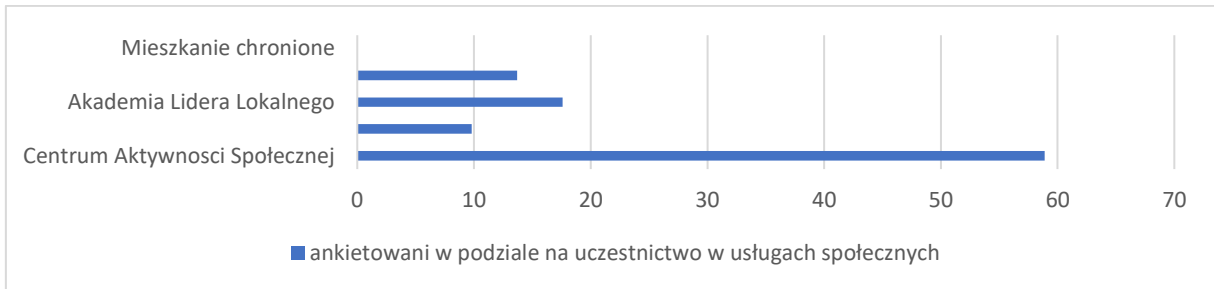
V. Monitoring realizacji Programu

Monitoring świadczonych usług w ramach realizacji Programu był to proces niezbędny dla zapewnienia odpowiedniej jakości usług. Realizacja usług była monitorowana kompleksowo, systematycznie i na bieżąco poprzez zbieranie, gromadzenie i analizę danych. Monitorowanie polegało w szczególności na analizie danych ilościowych, jakościowych (ankiety, rozmowy) i finansowych gromadzonych w trakcie Programu.

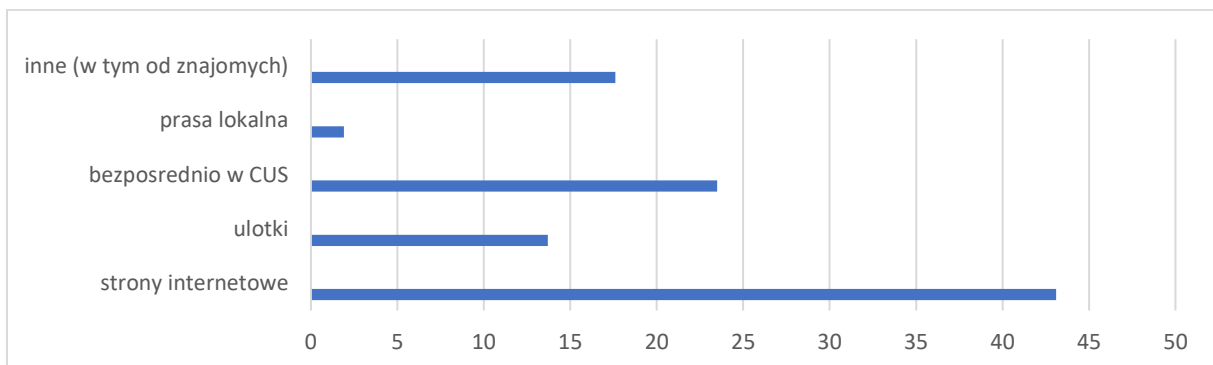
Poniżej przedstawiono dane zebrane w trakcie monitoringu.

Wykres nr 1 ankietowani w podziale na uczestnictwo w usługach społecznych

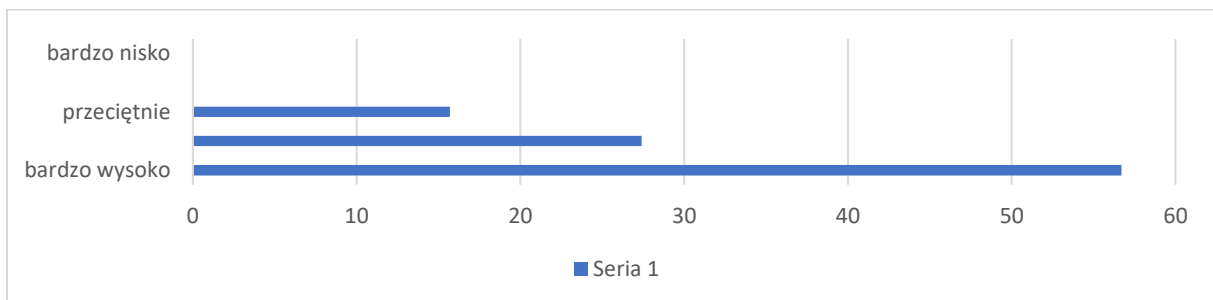

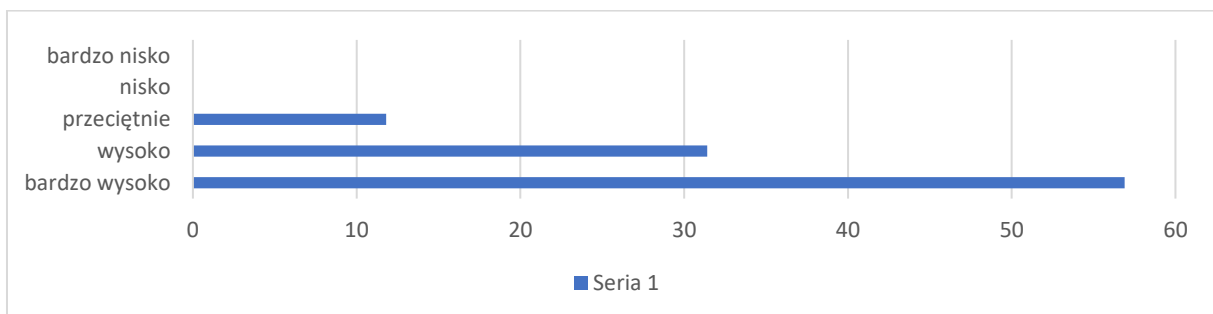
Wykres nr 2 Źródła informacji o usługach społecznych

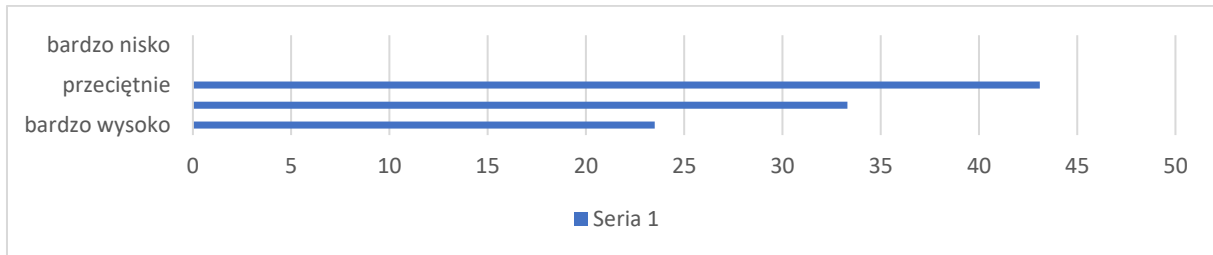
Wykres nr 3 Ocena jakości świadczonych usług społecznych

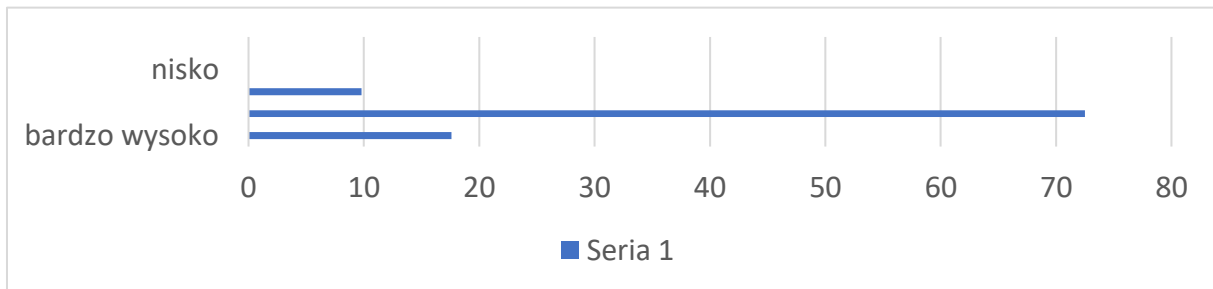
Wykres nr 4 Komunikacja z pracownikami CUS i przepływ informacji na temat usług społecznych

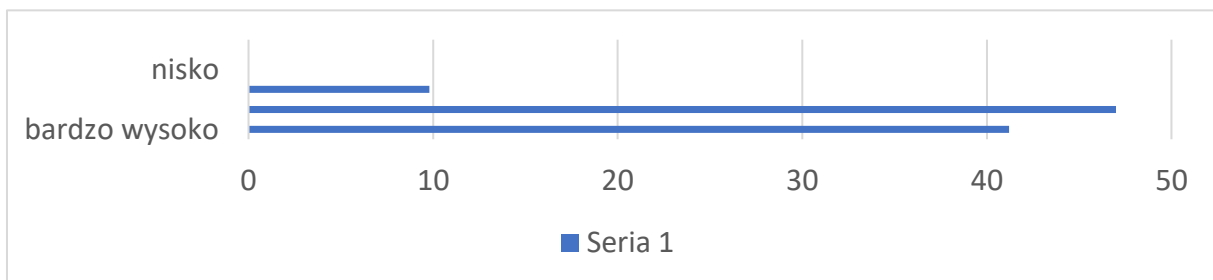
Wykres nr 5 Ocena miejsca świadczenia usługi społecznej

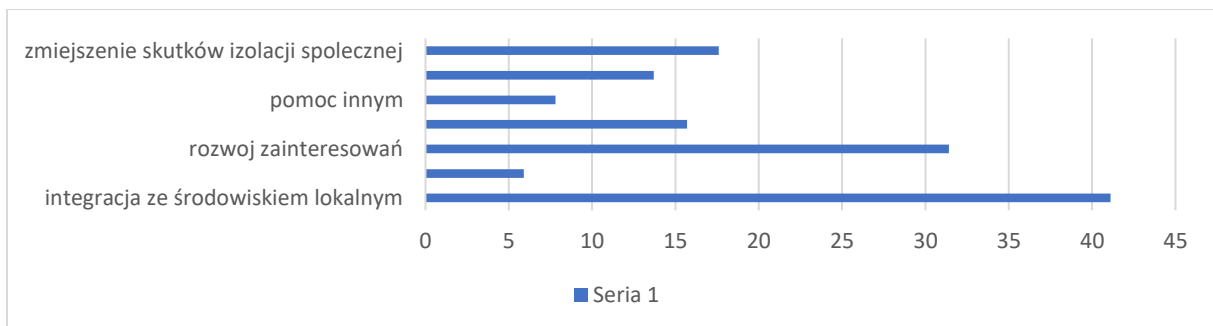
Wykres nr 6 Organizacja usług społecznych

Wykres nr 7 Profesjonalizm i zaangażowanie realizatorów usług społecznych

Wykres nr 8 Rodzaj zaspokojonych potrzeb

VI. Budżet programu Usług Społecznych oraz źródła ich finansowania

Nazwa usługi	Kwota przeznaczonych środków	Źródło finansowania
Centrum Aktywności Społecznej	875 558,08	Europejski Fundusz Społeczny
Akademia Lidera Lokalnego	199 777,08	Europejski Fundusz Społeczny
Klub Wolontariusza	361 241,00	Europejski Fundusz Społeczny
Punkt Poradnictwa Specjalistycznego	140 051,00	Europejski Fundusz Społeczny

Mieszkanie chronione	108 218,87	Europejski Fundusz Społeczny
Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego	79 979,00	Europejski Fundusz Społeczny
RAZEM:	1 764 825,03	

V. Wykonawcy poszczególnych usług społecznych

Nazwa usługi	Wykonawca
Centrum Aktywności Społecznej	Fundacja Okno na Wschód (wrzesień 2021 r. – sierpień 2022 r.) Ośrodek Wspierania Organizacji Pozarządowych w Białymstoku (wrzesień 2022 r. - wrzesień 2023 r.) Centrum Usług Społecznych w Łapach (październik 2023 r.)
Akademia Lidera Lokalnego	Ośrodek Wspierania Organizacji Pozarządowych w Białymstoku (wrzesień 2021 r. - sierpień 2022 r.) Fundacja Przedsiębiorczości OPTIMA (wrzesień 2022 r. – sierpień 2023 r.)
Klub Wolontariusza	Centrum Usług Społecznych w Łapach
Punkt Poradnictwa Specjalistycznego	Centrum Usług Społecznych w Łapach
Mieszkanie chronione	Centrum Usług Społecznych w Łapach
Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego	Centrum Usług Społecznych w Łapach

VI. Podsumowanie

Realizacja usług społecznych zawartych w niniejszym programie przyczyniła się do podniesienia jakości i dostępności oferty usług społecznych na terenie gminy Łapy. Program obejmował działania służące rozwojowi różnych form zindywidualizowanego wsparcia a także prowadził do zaciśnienia współpracy instytucji i organizacji pozarządowych na rzecz lokalnej społeczności. Program daje możliwość stworzenia odpowiednich warunków dla rozwoju form wsparcia i aktywności społecznej. Program miał charakter interdyscyplinarny, jego realizacja wymagała współpracy osób, instytucji i organizacji pozarządowych co doprowadziło do wzbogacenia o nowe propozycje rozwiązań i dobre praktyki wdrażane z korzyścią dla kształtowania lokalnej polityki społecznej w obszarze wsparcia i aktywizacji mieszkańców gminy Łapy.